

ΑΥΞΗΣΗ

➤ Στην **ΟΡΙΣΤΙΚΗ** των **ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ** ή παρελθοντικών χρόνων
(Παρατατικού - Αορίστου - Υπερσυντελικού)

τα ρήματα παίρνουν στην αρχή του θέματος **ΑΥΞΗΣΗ**, για να δηλώσουν το παρελθόν.

ρήματα που αρχίζουν από σύμφωνο

ΣΥΛΛΑΒΙΚΗ ΑΥΞΗΣΗ

προσθήκη ενός **ἐ-** πριν από το θέμα

λύ-ω	→	ἔ-λυον
ρίπτω	→	ἔ-ρριπτον

Προσοχή! Το **ρ** διπλασιάζεται

ρήματα που αρχίζουν από φωνήεν/δίφθογγο

ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΥΞΗΣΗ

έκταση

του αρχικού βραχύχρονου φωνήεντος

α → η
ε → η
ο → ω
αι → η
ει → η
οι → ω
αυ → ηυ
ευ → ηυ
ι → ι
υ → υ
η → η
ω → ω

άρχω	→	ἤρχον
ἐλπίζω	→	ἤλπιζον
ὀρίζω	→	ὠρίζον
αἶρω	→	ἤρην
εἰκάζω	→	ἤκαζον
οἰκίζω	→	ὠκίζον
αὔξω	→	ἠύξον
εὐχομαι	→	ἠύχομην
ιδρύω	→	ἰδρυνον
ὕβριζω	→	ὕβοιζον
ἡδομαι	→	ἡδόμην
ὠφελω	→	ὠφέλουν

ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΑ ΣΥΝΘΕΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

Στα σύνθετα ρήματα η αύξηση μπαίνει μετά την πρόθεση

- εἰς, ὑπέρ, πρὸς → δεν αλλάζουν (εἰσπράττω → εἰσέπραττον)
- *περί, πρό → δεν αλλάζουν, διατηρούν το φωνήεν τους (περιβάλλω → περιέβαλλον
προάγω → προῆγον)
- ἀνά, ἀντί, ἀπό, ἀμφί, διά, ἐπί, κατά, μετά, παρά, ὑπό } → χάνουν το τελικό τους φωνήεν στους ιστορικούς χρόνους (ἀναγράφω → ἀνέγραφον)
και στη σύνθεση με ρήμα που αρχίζει από φωνήεν (καταναγκάζω)
- ἐκ → ἐξ στους ιστορικούς χρόνους αλλά και στη σύνθεση με ρήμα που αρχίζει από φωνήεν (ἐκτρέφω → ἐξέτρεφον αλλά και ἐξάγω)
- ἐν, σύν → δεν αλλάζουν (ἐντάσσω → ἐνέτασσον, συναθροίζω → συνήθροιζον)

ΠΡΟΣΟΧΗ! Οι προθέσεις αυτές αλλάζουν ανάλογα με το σύμφωνο που ακολουθεί μόνο στους **ΑΡΚΤΙΚΟΥΣ** Χρόνους (Ενεστώτα - Μέλλοντα - Παρακείμενο)

- ❖ ἐν, σύν + κ, γ, χ → ἐγ, συγ } ἐγκρίνω, συγχωρῶ
- + λ → ἐλ, συλ } συλλέγω
- + μ, π, β, φ → ἐμ, συμ } ἐμμένω, συμπάσχω